

Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв

Інститут практичної культурології та арт-менеджменту
(назва інституту)

Кафедра мистецтвознавчої експертизи

Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів, опрацювання фахової літератури і тем індивідуальних завдань з навчальної дисципліни

«ІСТОРИЯ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА ХІХ ст.»

галузь знань	для здобувачів вищої освіти 02 Культура і мистецтво (шифр і назва)
спеціальність реставрація	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, (шифр і назва спеціальності)
освітній рівень	перший бакалаврський (бакалавр, магістр)
освітня програма	(назва освітньої програми)
спеціалізація (за наявності)	(назва спеціалізації)
вид дисципліни	обов'язкова

Розробник-викладач:
доцент кафедри мистецтвознавчої експертизи,
к.і.н. Несен І.І.

Київ 2020 р.
Завдання для самостійної роботи

**студентам III курсу з дисципліни «Історія ДПМ»
на період 27 квітня – 8 травня 2020 р.**

Тема 7. Розвиток пейзажу в українському мистецтві першої половини XIX ст.

Анотація. Від початку XIX ст. в українському живописі активно розвивається краєвид, який швидко здобуває собі статусу окремого жанру. Розвиток пейзажу відбувається як у мистецтві наддніпрянської, так і Західної України. У цьому часі відбувся розквіт творчості таких живописців краєвиду, як Антон Ланге, Іван Сошенко, Василь Тропінін, Вільгельм Штернберг. Завдяки розвитку пейзажу і живописним творам доби класицизму до нашого часу дійшли образи архітектурних проектів багатьох палаців або міських ансамблів у своєму первинному задумі. У цьому аспекті пейзажний жанр має історичне значення. Український пейзаж першої половини XIX ст. є важливою складовою частиною української мистецької спадщини.

Питання до самостійної роботи:

1. Пейзаж у творчості Олексія Кунавіна.
2. Пейзаж в акварелях Михайла Іванова (1748—1823).
3. Міські пейзажі Івана Сошенка.
4. Федір Алексєєв і його панорами міст півдня України.
5. Українські краєвиди у творчості Вільгельма Штернберга
6. Романтичні краєвиди Євграфа Лазарева.

Питання до самоконтролю:

1. Проаналізуйте особливості художньої манери пейзажів Олексія Кунавіна
2. Дайте загальну характеристику акварелям Михайла Іванова
3. Історична цінність міських пейзажів Івана Сошенка
4. Як відобразилась історія класичної архітектури південноукраїнських міст у творчому спадку Федора Алєсєєва.
5. Розкрийте значення пейзажів В. Штернберга для українського мистецтва.
6. Прокоментуйте романтичні ознаки у краєвидах Євграфа Лазарева.

Завдання по темі:

Створити презентацію-повідомлення до однієї з визначених тем. У тексті-презентації (формат PPT) стисло розкрити сутність питання. Структура презентації: вступ, основна частина 3 ст. комп'ютерного тексту + 5-7 ілл., висновки.

Дати короткі відповіді на питання для самоконтролю.

Тема 8. Живописна і графічна спадщина Тараса Шевченка

Анотація. Живопис і графіка Тараса Шевченка займають особливе місце в історії українського мистецтва і мають у ньому непересічне значення. Т. Шевченко заклав основи розвитку національної графічної школи. Його живописна спадщина представлена портретами, серед яких чільне місце належить жіночим зображенням; краєвидами, виконаними олією й аквареллю; побутовими композиціями та іншими жанровими типами. Важливе місце у портретному жанрі займають автопортрети митця. У його творчості вітчизняні мистецтвознавці слушно виділили три основні періоди творчості: петербурзький (навчання у ПАМ), київський (діяльність в Археографічній комісії) і казахстанський (заслання).

Питання до самостійної роботи:

1. Портрети Т. Шевченка
2. Автопортрети Т. Шевченка
3. Жіночі портрети Т. Шевченка
4. Українська природа і побут у пейзажах Т. Шевченка
5. Пейзажі Т. Шевченка періоду заслання.

Питання до самоконтролю:

1. Дайте загальну характеристику художньої стилістики портретів пензля Т. Шевченка.
2. Розкрийте особливості творчої манери автопортретів митця.
3. Охарактеризуйте особливості авторської стилістики в жіночих портретах, виконаних Т. Шевченка.
4. Проаналізуйте композиції пейзажів Т. Шевченка.
5. Здійсніть художній аналіз акварельних пейзажів Т. Шевченка періоду заслання.

Завдання по темі:

Створити презентацію-повідомлення до однієї з визначених тем. У тексті-презентації (формат PPT) стисло розкрити сутність питання. Структура презентації: вступ, основна частина 3 ст. комп'ютерного тексту + 5-7 ілл., висновки. Дати короткі відповіді на питання для самоконтролю.

Література й інтернет ресурси:

1. Асеева Н.Ю. Украинское искусство и европейские художественные центры конец XIX – начало XX века. К. : Наукова думка, 1989. 198 с.
2. Вандровская Е. Шевченко-художник. Алма-Ата : Казахское государственное издательство, 1963.
3. Владич Л. До питання про художню освіту Шевченка в до академічний період. *Збірник праць Ювілейної тринадцятої шевченківської конференції*. К.: Наукова думка, 1965.
4. Владич Л. В. Автопортрети Тараса Шевченка. К.: Мистецтво, 1973.
4. Грабович Г. Шевченко, якого не знаємо. К. : Критика, 2000. 152 с.

5. Жаборюк А.А. Мистецтво живопису і графіки на Україні в першій половині і середині ХІХ століття. Київ-Одеса : Вища школа, 1983. 203 с.
6. Історія українського мистецтва. У 6 тт. (7 книгах). К. 1966.
7. Історія українського мистецтва : у 5 т. / ІМФЕ ім. М.Т. Рильського НАН України; голов. ред. Г. Скрипник ; ред. т.: Д. Степовик. К., 2006. Т. 4 : Мистецтво ХІХ століття. – 760 с.
8. Крвавич Д.П. Українське мистецтво: навч. посіб.: У 3 ч. / Д.П.Крвавич, В.А.Овсійчук, С.О. Черепанова. Ч. 2. Львів: Світ, 2005.
9. Лобановський, Б. Б. Українське мистецтво другої половини ХІХ – початку ХХ ст. Київ: Мистецтво, 1989. 204 с.
10. Овсійчук В. Класицизм і романтизм в українському мистецтві. – К.: Дніпро, 2001.
11. Овсійчук В А. Мистецька спадщина Тараса Шевченка у контексті європейської художньої культури. Стрий, 2008.
12. Яцюк В. М. Малярство і графіка Тараса Шевченка. – К.: Рада, 2003.
13. <https://www.t-shevchenko.name/uk/Painting.html>
14. <http://litopys.org.ua/shevchenko/shev1005.htm>